Ufficio Stampa della Provincia autonoma di Trento
Piazza Dante 15, 38122 Trento
Tel. 0461 494614 - Fax 0461 494615
uff.stampa@provincia.tn.it

COMUNICATO n. 3172 del 15/11/2024

Traduzione in mòcheno

Bèrven aro de klòffzai' ver za nemmen inn de lait as toaretkronketn hom

[Mòcheno] Versichern en de lait as toaretnkronketn hom, ungefèr vinfhundert en Trentin, de moglechkait za meing hom de òllgamoa’dinstn, zan earstn de sèlln as kearn de tsunthait, ober aa, meing gea’ za schaung an austellung oder gea’ kan teater oder nochrichtn gem ont u’learnen de gamoa’schòft as de klòffneat ont as de virm za mòchen se verstea’ van lait as toaret sai’. Pet en doi zil, de autonome Provinz va Trea’t, gèltsgott en de hilf van innnemzuazoln van lait as toaret sai’ oder as ipoacusia hom van President van Ministerrot, hòt u’gaheift an ettlena naiekaitn as u’nemmen de gònze gamoa’schòft, asou ver za lòng kennen der doi tema ont asou nider schlong de klòffzai’. En eirta as de zbelva van òlderhaileng, bail an druckzòmmtrèff, der assessor ver de tsunthait, social politik ont zòmmòrbet, Mario Tonina, hòt gamòcht der punkt abia as de sòchen stea’.

“Ber sai’ noch za paun au òlbe mear an Trentin as zuanimmp, bou as òll mentsch, ausgalòk sèll as an iatn guat ist za tea’, kònn hearn se innganommen - hòt der tsòk **der assessor Mario Tonina**. De doing projektn - hòt der nou tsòk - gamòcht zòmm pet de nazionalinnricht van toaretn lait, hom abia rif der sèll za mòchen desterer s gamoa’schòft lem ont kulturlem ver de lait as hom minder za nèt lòng sa hearn aus de òndern. Ber hom gaòrbetet ver za versichern s tsunthaitdinst va groasa noat, bou as noat ist gahasse ont klor sai’, ont zòmm pet de vicepresidenten Francesca Gerosa, asesoren en de kultur, ber sai’ no za vinnen abia za tea’ ver za verlaichtern en de lait as nèt hear oder sechen kennen za gea’ en de museum oder en de kulturalnaikaitn.

S sai’ sperimentalring as ber verpessern belln ont as ber ver de zukunft strukturiarn belln. Pet TSM - Trentino School of Management hom ber paut an learring au’gatu’ en òlla de lait, as envirgea’ bart ver en gònze 2025. S ist an zoach va òcht ont sensibilitet - hòt de asesoren tsòk - as gip de moglechkait en Trentin za lòng se sechen, za sai’ unterschidlech pet de temen as an groasn bèrt hom ver en zòmmlem”.

Brunella Grigolli, president van nazionalinnricht van toaretn lait van Trentin, hòt unterstrichen abia de doin naiòrbetn an tritt envir sai’ ver za bèrven aro de klòffzai’ en Trentin. Der inser earste rif - de hòt tsòk - ist der sèll za kennen aloa’ tea’ en òlla de momentn van lem. I sog gèltsgott en de Provinz ver de doin bichtegen naikaitn, ont nou mear ver de sèlln u’gahenk en inntritt en earstenoatdinst, as ver ins runt bichte ist”.

“De doin òrbetn, as de zòmmòrbet tsechen hom va mearera figurn van lònt - hòt derklort **Roberto Pallanch** viarer van UMSE disabilitet ont zòmmlemintegrazion va de Provinz ont pesser vourstellt de projektn - hom ens trong za tschbinnen drau af de temen va de inklusivitet ont van kennen zuagea’, as ber hoffen as a pahalter van òlla de òllgamoa’ ont privat innrichtn kemmen barn. Gèltsgott en de zommòrbet va de Provinz pet en TSM - Trentino School of Management, de Provinzal Azienda ver de sanitarn dinstn, der Zentrum Kultural Dinstn S.Chiara ont a toal privatn Museen ber hom u’pfonk formazion projektn, ibersetzn dinstn va vèrr benn as men geat en de sanitarn strukturn ont ber sai noch za proviarn naia technologi ver za toalnemmen en kulturaln trèffn.

Der projekt “i hear de (nèt)”

Zbischn de leistn naiòrbetn, an formativ projekt gamòcht va TSM, as ist ver òlla de lait, ver za lòng kennen s toaret, ver za lòng verstea’ en òlla abia hòrt as ist ont bos as ist noat ver de toaretn lait ver za meing klòffen ont lòng bissn bos tea’ ver za tea’ dòs.
Der projekt tschbunnen as zboa jor, hòt enzint za mòchen formativen kursn as sai’ schoa online as de sait va TSM vrai za sechen ver òlla de lait enteressiart, ont dora òrbetn ont kursn turch laboratori ont informativen trèffen as barn kemmen gamòcht en 2025 dirèkt ver a toal kategori va òrbeter abia de sanitarn òrbeter, de operatorn van 118, de zentrum ver en òrbet, de receptionistn van dinstn, pauern va birtshaiser ont learern.
De doi òrbet ist gamòcht va 6 video va zeichen minutn an iatz as long sechen s toaret va òndra punktn bou as men schauk, de sai’ gamòcht ver de gònze trentiner òllgamoa’schòft ont men konnt sa vinnen iaz as de sait TSM: https://lc.cx/aC3LLU

Zuagea’ en de tsunthaitdinstn

Za vòngen u’ van òlderhaileng 2024, s bart augatu’ kemmen a dinst va dolmetscher va vèrr, offet 24 stunnen af 24, ver za versichern za meing se guat u’klòffen pet de toaretn lait drinn en earstenoatdinst van spitelder va Trea’t ont Rovereto. En 2025 der rif van Provinzalbèrk ver de tsunthaitdinstn ist der sèll za trong s doi dinst en òlla de earstenoatdinstn van spitelder ont, benn s noat kemmen bart en de zukunft, za gem s doi dinst en òlla de paraich ven spitelder.

Museum ont schauspiln a’ne hearzai’

Museum a’ne zai’ ver en hearn aa. Dòs ist der rif van an òllgamoa’bando u’ganommen va de Junta as unterstitzt de projektnaikaitn van museum as vourstelln belln austelln ont kulturalnaikaitn avn trentiner lònt en de toaretn lait oder as ipoakusiv sai’, turch akustise plinder oder endlecha. S vònk u’ de de sperimentazion za nemmen toal en kulturalnaikaitn turch naia technologiplinder. Ver en doi rif, s sai’ gem kemmen 80 tausnt euro ver za verpessern ont riven a toal projektn ver de inklusion van lait as nèt kennen guat hearn en de schauspiln van Centro Servizi Culturali S. Chiara.

De App “toarettirl”

U’pfònk zan leistn van 2022 ont augatu’ va de autonome Provinz va Trea’t, pet an oa’nekait pet AbilNova Cooperativa Sociale e Ente nazionale Sordi, ont nou iaz offet de App “sportello sordità”, as men mu’ umensist oarnemmen van store. S ist a virtualprovinzaltirl as hèlft de lait as toaret sai’, pet en rif za nemmen vort de klòffzai’ turch de dinstn van tolmetscher va de balsch zoachsproch ont van untertitln. De lait miasn se u’melln ont vrong as schellt sai’ an ibersetzer va vèrr va AbilNova ont va ENS Trea’t as bart se u’hengen en videokonferenz ont bart ibersetzn en zoachsproch de informazionen van operator van òllgamoa’dinst. Ver za u’melln se miast men s tea almen 48 stunnen vouraus en de zait va offetzait van omt van ma’ta finz en vraita.

Vrog en Mario Tonina

https://www.youtube.com/watch?v=NaMKYtgOClU&t=11s

Vrog en viarer Roberto Pallanch

https://www.youtube.com/watch?v=Z_oEOzwa7D0

Vrog en ibergeber amministrator va TSM Delio Picciani

https://www.youtube.com/watch?v=jwqt-a2WR7k

Do der link ver de pilder ont de vrong :
https://drive.google.com/drive/folders/10xyr_ZQATgZg9Hcsyz-z8GUjGmNWwV3C

Ibersetz gamòcht van Sprochtirl va de Tolgamoa'schòft Hoa Valzegu' ont Bersntol

(cdt)